

Prilog 1

**Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova**

**INFORMACIJA
o izmjeni broj 2 Finansijskog sporazuma putem razmjene pisama za Program
prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje
ad hoc mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje
korisnice**

Podgorica, januar 2025. godine

I IPA III Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2021-2027

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe III sprovode se u okviru politike proširenja Evropske unije, te proizilaze i nastavljaju se na programe koji se sprovode u finansijskoj perspektivi 2014-2020. Programi saradnje imaju za cilj promovisanje dobrosusjedskih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz sprovođenje zajedničkih inicijativa na lokalnom i transnacionalnom nivou.

U finansijskom periodu 2021-2027, Crna Gora trenutno učestvuje u ukupno jedanaest programa prekogranične i transnacionalne saradnje. Program prekogranične saradnje između Republike Srbije i Crne Gore 2021-2027 (Program) predstavlja nastavak programa prekogranične saradnje između Republike Srbije i Crne Gore 2014-2020. Ovaj Program podržava prekograničnu saradnju u cilju promocije dobrosusjedskih odnosa, podsticanja evropskih integracija i promocije društveno-ekonomskog razvoja kroz zajedničke lokalne i regionalne inicijative.

U cilju sprovođenja Programa, Evropska komisija, Vlada Republike Srbije i Vlada Crne Gore zaključile su Finansijski sporazum, koji je stupio na snagu 1. septembra 2023. godine, a kojim su utvrđeni kriterijumi za pružanje podrške EU, pravila i postupci isplate koja se odnosi na podršku i uslove pod kojima će se upravljati podrškom. Takođe, potpisivanjem Finansijskog sporazuma obezbijedena je osnova za izvršavanje svih obaveza koje države preuzimaju kako bi ispunile ciljeve koji su predviđeni Programom.

Na osnovu verifikacione misije provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine od strane Evropske komisije, odnosno Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (u daljem tekstu: DG NEAR), isti je procijenio završni zahtjev za povjeravanje koji je podnio Nacionalni ovlašćeni službenik i obavijestio vlasti o nalazima završnog revizorskog izvještaja i odgovarajućim akcijama i preporukama koje treba sprovesti kako bi se IPA III korisniku povjerili zadaci implementacije budžeta. Nacionalni ovlašćeni službenik dostavio je informacije o ispunjenju ključnog nalaza. Evropska komisija, odnosno Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju, Revizija i interna kontrola (u daljem tekstu: DG NEAR R3) informisao je o svojoj pozitivnoj procjeni informacija dostavljenih od strane Nacionalnog ovlašćenog službenika i preporučio ukidanje suspenzije (Ares(2024)1378912 od 22. 02. 2024.). U ovoj bilješci DG NEAR R3 dodatno navodi da će preostali nalazi završnog revizorskog izvještaja biti praćeni kada budu postignuti odgovarajući rokovi za sprovođenje preporuka.

Ključni nalaz završnog revizorskog izvještaja, koji je sačinio DG NEAR R3, je ukazao na potrebu upotpunjavanja institucionalnog okvira.

Shodno prethodno navedenom ukazala se potreba da se pristupi izmjeni Finansijskog sporazuma, u dijelu koji obuhvata ukidanje suspenzije koja se odnosi na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice, predviđene članom 8 Finansijskog sporazuma, kao i uklanjanje odredbi o derogaciji iz člana 7.

U izvornom tekstu Finansijskog sporazuma koji je potpisan potrebno je izmijeniti član 7, i to sljedeće:

1. Član 7 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 7 – Odredbe koje derogiraju ili dopunjuju Aneks II

Sljedeće odredbe dopunjuje Aneks II:

- 1) Na osnovu misije naknadne provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine, te dodatnih informacija koje je dostavio IPA III korisnik, nijedna *ad hoc* mjera neće se primjenjivati na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. Shodno tome, sredstva će biti prenesena od strane DG NEAR na IPA III korisnike, a nacionalne strukture i vlasti mogu uspostavljati nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli.
- 2) Komisija namjerava postepeno uvesti elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika („IPA-APP“). IPA III korisnik biće obavezan da se registruje u IPA-APP kako bi se omogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.”

Svi ostali uslovi i odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjeni.

Izmjenu Finansijskog sporazuma je potpisala ovlaštena predstavница Evropske komisije.

II Sredstva potrebna za realizaciju Sporazuma

Stopa sufinansiranja EU na nivou svakog tematskog prioriteta (osim tehničke podrške) nije manja od 20%, niti veća od 85% prihvatljivih troškova. Sufinansiranje tematskih prioriteta obezbjeđuju korisnici bespovratnih sredstava u iznosu od najmanje 15% ukupnih troškova na nivou projekta. Iznos opredijeljen za tehničku podršku sprovođenju Programa je ograničen na 10% ukupne vrijednosti doprinosa EU, dok je stopa finansiranja tehničke podrške od strane EU 100%.

Ukupna procijenjena vrijednost ovog Programa iznosi 9.734.118 eura, a maksimalni doprinos EU ovom Programu je 8.400.000 EU. Finansijski sporazum se odnosi generalno na cijelu perspektivu 2021-2027, a u pogledu finansijskih sredstava inicijalnim Sporazumom se potvrđivala alokacija za 2022. godinu, dok je istim Sporazumom bilo definisano da će usvajanje preostalih alokacija za 2024. i 2026. godinu biti odobrene razmjenom pisama između Evropske komisije i korisnika IPA III. EU će IPA sredstva za ovaj Program obezbijediti kroz tri alokacije, tako što će se sredstva raspoloživa za 2021. i 2022. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2022. godinu, sredstva raspoloživa za 2023, 2024. i 2025. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2024. godinu, dok će se sredstva raspoloživa za 2026. i 2027. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2026. godinu.

Ukupni procijenjeni budžet za alokaciju za 2022. godinu iznosi 4.171.764,71 eura, dok je maksimalni doprinos EU određen na 3.600.000 eura.

Predložena izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma nema nikakvih implikacija na sredstva koja su opredijeljena za Program, već se isključivo odnosi na ukidanje suspenzije definisane članom 7 iz inicijalne verzije Finansijskog sporazuma, što bi omogućilo uspostavljanje novih zakonskih obaveza uključujući odluke o dodjeli sredstava za projekte koji će se realizovati u okviru IPA III Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora (u daljem tekstu: Program). Dodatno bi bilo omogućeno uvođenje elektronskog sistema razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. Ovim se omogućavanja da IPA III korisnik izvrši registruje u elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika (IPA-APP), što bi omogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.

III Tehnička podrška

Ministarstvo evropskih poslova, kao Tijelo za prekograničnu saradnju, sprovodiće projekat tehničke podrške, koji će imati za cilj da obezbijedi efikasno i efektivno upravljanje i sprovođenje Programom u Crnoj Gori, kao i unaprijedi podršku podnosiocima predloga projekata i korisnicima bespovratih sredstava. Tehnička podrška je usmjerena, između ostalog, na obezbjeđivanje efikasnog upravljanja i administracije Programom, a u cilju finansiranja aktivnosti koje sprovode Upravljačko tijelo, Zajednički sekretarijat, Revizorsko tijelo, Ugovorno tijelo, kao i svih drugih aktivnosti koje su neophodne u procesu upravljanja Programom. Ovo će se postići uspostavljanjem i radom Zajedničkog tehničkog sekretarijata Programa, sa glavnom kancelarijom na teritoriji Republike Srbije (Prije polje) i područnom kancelarijom u Crnoj Gori (Bijelo Polje). Za ovaj prioritet EU obezbjeđuje 100% finansiranja, a ukupno opredjeljena sredstva za tehničku podršku za period 2021-2027 su 840.000 eura.

Tehnička podrška ostaje nepromijenjena uprkos predloženim izmjenama.

D – ZAPADNI BALKAN
Direktor

Brisel

Predmet: Izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma putem razmjene pisama za Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje *ad hoc* mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice

Poštovana ministarko Mišćević,

Poštovani državni sekretare Božović,

Evropska komisija, Republika Srbija i Crna Gora prvobitno su zaključili Finansijski sporazum u vezi sa Programom prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora za 2021-2027 dana 1. septembra 2023. godine (u daljem tekstu "**Finansijski sporazum**").

Prema članu 7 Finansijskog sporazuma, uvedene su derogativne odredbe koje se odnose na povjeravanje i *ad hoc* mjere za dio Finansijskog sporazuma, a tiče se povjerenih zadatata implementacije u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika.

Komisija je procijenila dodatne informacije koje su dostavile nacionalne vlasti (Ares(2024)1333703 od 21/02/2024) i na osnovu toga zaključila da se *ad hoc* mjere mogu ukinuti.

Sljedeće izmjene Finansijskog sporazuma smatraju se neophodnim:

1. Član 7 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 7 – Odredbe koje derogiraju ili dopunjuju Aneks II

Sljedeće odredbe dopunjuje Aneks II:

- 1) Na osnovu misije naknadne provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine, te dodatnih informacija koje je dostavio IPA III korisnik, nijedna *ad hoc* mjera neće se primjenjivati na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. Shodno tome, sredstva će biti prenesena od strane DG NEAR na IPA III korisnike, a nacionalne strukture i vlasti mogu uspostavljati nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli.
- 2) Komisija namjerava postepeno uvesti elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika („IPA-APP“). IPA III korisnik biće obavezan da se registruje u IPA-APP kako bi se omogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.”

Prof. Tanja Mišćević, PhD
Nacionalna IPA koordinatorka (NIPAC)
Ministarka evropski hintegracija
Beograd
Srbija

G-dine Bojan Božović
Nacionalni IPA Koordinator (NIPAC)
Ministarstvo evropskih poslova
Podgorica
Crna Gora

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Predložene izmjene imaju za cilj ukidanje *ad hoc* mjera, a odnose se na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika.

Molimo Vas da odgovorite na ovo pismo uz saglasnost na gore obrazložene izmjene koristeći model Pismo odgovora u Dodatku I.

Ova razmjena pisama predstavlja Izmjenu br. 2 Finansijskog sporazuma, koja stupa na snagu danom posljednjeg potpisivanja pisama kojima IPA III korisnici prihvataju izmjenu. Komisija će obavijestiti IPA III korisnike o datumu stupanja na snagu.

S poštovanjem,

Valentina Superti

Prilog: Pismo odgovora kojim se prihvata amandman kao Dodatak I

Dodatak 1: Pismo odgovor

Brisel, ... mart 2024.

Valentina Superti
Direktor D
Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju

Predmet: Odgovor na Vaš zahtjev za izmjenu Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora za 2021- 2027

Poštovana direktorice,

Prema Vašem pismu u vezi sa gore navedenim, predlažete sljedeće izmjene u Finansijskom sporazumu za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027 (u daljem tekstu: „**Finansijski sporazum**“):

Sljedeće izmjene Finansijskog sporazuma smatraju se neophodnim:

Član 7 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 7 – Odredbe koje derogiraju ili dopunjuju Aneks II

Sljedeće odredbe dopunjuje Aneks II:

- 1) Na osnovu misije naknadne provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine, te dodatnih informacija koje je dostavio IPA III korisnik, nijedna *ad hoc* mjera neće se primjenjivati na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. Shodno tome, sredstva će biti prenesena od strane Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR) na IPA III korisnike, a nacionalne strukture i vlasti mogu uspostavljati nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli.
- 2) Komisija namjerava postepeno uvesti elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika („IPA-APP“). IPA III korisnik biće obavezan da se registruje u IPA-APP kako bi se omogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.”

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Ovim putem dajem saglasnost na gore navedene izmjene Finansijskog sporazuma. Ova razmjena pisama predstavljaće Izmjenu br. 2 Finansijskog sporazuma, koja stupa na snagu danom posljednjeg potpisivanja pisama kojima IPA III korisnici prihvataju izmjenu. Komisija će obavijestiti IPA III korisnike o datumu stupanja na snagu.

S poštovanjem,

Nacionalni IPA Koordinator

SPORAZUM O FINANSIRANJU POSEBNI USLOVI

Evropska komisija, u daljem tekstu "**Komisija**", koja postupa u ime Evropske unije, u daljem tekstu "**Unija**",

sa jedne strane, i

Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu "Srbija") i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu "Crna Gora"), u daljem tekstu zajedno nazvani "**korisnici IPA III**", ili odvojeno "**korisnik IPA III**"

sa druge strane,

i zajedno, kolektivno nazvani "strane"

DOGOVORILI SU SLJEDEĆE:

Član 1 - Program prekogranične saradnje (CBC)

(1) Unija je saglasna da finansira, a korisnici IPA III saglasni su da prihvate finansiranje sljedećeg Programa CBC kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za period 2021-2027
Globalni broj(evi) obaveze: ACT-60808
Za 2022. godinu: JAD.974920

Ovaj Program CBC finansira se iz budžeta Unije prema sljedećem osnovnom aktu:
Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA III)¹

(2) Ukupan procijenjeni trošak ovog Programa CBC iznosi 9.734.118 EUR, a maksimalni doprinos Unije ovom Programu CBC je 8.400.000 EU.

Ovaj doprinos Unije biće podijeljen na godišnje obaveze za period 2022., 2024. i 2026. u skladu sa Aneksom I. Ništa u ovom Finansijskom sporazumu ne može se tumačiti kao da implicira finansijsku obavezu Unije u vezi sa kreditima koji još nisu odobreni usvajanjem budžeta EU. Usvajanje naknadnih godišnjih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I biće odobreno razmjenom pisama između Komisije i korisnika IPA III.

Nije obavezan finansijski doprinos od korisnika IPA III.

(3) Program CBC sprovodi se u skladu sa opisom navedenim u Aneksu I.

¹ Uredba (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. septembra 2021 kojom je uspostavljen Instrument pretpristupne pomoći (IPA III) OJ L 330, 20.09.2021. godine, str. 1

Član 2 — Period izvršenja i period operativne implementacije

(1) Period izvršenja ovog Sporazuma o finansiranju, kako je definisano u članu 1 (1) Aneksa II, utvrđen je na 12 godina od zaključenja ovog Sporazuma o finansiranju, ili od razmjene pisama za naknadne budžetske rate.

(2) Trajanje operativnog perioda implementacije ovog Sporazuma o finansiranju, kako je definisano u članu 1(2) Aneksa II, utvrđuje se na 6 godina od zaključenja ovog Sporazuma o finansiranju, ili od razmjene pisama za naknadne budžetske rate.

(3) Ovi periodi se mogu produžiti kako je predviđeno članom 15. Aneksa II.

Član 3 — Adrese i komunikacija

Sva komunikacija u vezi sa sprovođenjem ovog Sporazuma o finansiranju je u pisanoj formi, uz izričito upućivanje na Program CBC kako je naznačen u članu 1(1) i šalje se na sljedeće adrese:

a) za Komisiju

Gđa Mišela Matuela
Vršiteljka dužnosti direktora D, Zapadni Balkan
Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR)
Rue de la Loi 15
Evropska komisija
B-1049 Brisel, Belgija
e-mai1: NEAR-D@ec.europa.eu

b) za korisnike IPA III

Za Srbiju:

Prof. dr Tanja Mišćević
Nacionalni IPA koordinator
Ministarstvo za evropske integracije
Nemanjina 34
11000 Belgrade, Srbija
e-mail: kabinet@eu.rs

Za Crnu Goru:

Ministarstvo evropskih poslova
Bulevar revolucije 15
81000 Podgorica, Montenegro

Član 4 — Kontaktne tačke za OLAF

Kontaktna tačka korisnika IPA III koja ima odgovarajuća ovlašćenja da direktno saraduje sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara (OLAF) radi olakšavanja operativnih aktivnosti OLAF-a je:

Za Srbiju:

Gđa Jelena Sedlaček
Šefica AFCOS kancelarije
Ministarstvo finansija
Kneza Miloša
11000 Belgrade, Serbia
e-mail: jelena.sedlacek@mfin.gov.rs

Za Crnu Goru:

Gđa Nataša Kovačević
Kontaktna tačka AFCOS/Kancelarija AFCOS
Ministarstvo finansija
Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
natasa.kovacevic@mif.gov.me

Član 5 — Okvirni finansijski sporazumi o partnerstvu

Program CBC se sprovodi u skladu sa odredbama Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu (FFPA) između Evropske komisije i Srbije o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Srbiji u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) odnosno u skladu sa odredbama FFPA između Evropske komisije i Crne Gore o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) (u daljem tekstu „FFPA“).

Ovim Sporazumom o finansiranju dopunjuju se odredbe gore navedenih FFPA. U slučaju sukoba između, sa jedne strane, odredbi ovog Sporazuma o finansiranju i, sa druge strane, odredbi predmetnog FFPA, ove zadnje imaju primat.

U skladu sa članom 154(5) Finansijske uredbe, implementacija programa indirektnog upravljanja od strane korisnika IPA dopunjuje se ad-hoc mjerama navedenim u članu 7.

Član 6 - Aneksi

(I) Ovaj Sporazum o finansiranju čine:

- a) ovi Posebni uslovi
- b) Aneks I: Program CBC Srbija – Crna Gora za period 2021-2027
- c) Aneks II: Opšti uslovi

d) Aneks III: Obrazac godišnjeg izvještaja CBC o realizaciji pomoći IPA III u skladu sa članom 80. FFPA

e) Aneks IV Obrazac Finansijskog izvještaja prema članu 61 (2) (a) i 61(3) FFPA, uključujući obrazac za predviđanja vjerovatnih zahtjeve za plaćanje prema članu 33(3) FFPA

f) Minimalne specifikacije računovodstvenog sistema zasnovanog na obračunskom načelu

(2) U slučaju sukoba između odredaba Aneksa i odredaba ovih Posebnih uslova, odredbe Posebnih uslova imaju primat. U slučaju sukoba između odredbi Aneksa I i odredaba Aneksa II, odredbe Aneksa II imaju primat.

Član 7 — Odredbe kojima se odstupa od Aneksa II ili se on dopunjuje

U skladu sa verifikacionom misijom za povjeravanje zadataka izvršenja budžeta koja je sprovedena u junu 2022. godine, primjenjuju se sljedeće ad-hoc mjere:

- Naknadna verifikaciona misija od strane DG NEAR će se obaviti čim se IPA III sistemi uspostave;
- Nacionalnim strukturama i vlastima je zabranjeno da preuzimaju nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli ugovora, prije zadovoljavajućeg ishoda naknadne verifikacione misije;
- Prenos sredstava od strane DG NEAR korisniku IPA III je suspendovan do zadovoljavajućeg ishoda naknadne verifikacione misije

Sljedećom odredbom se dopunjuje Aneks II:

Komisija namjerava da postepeno uvede elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III ("IPA-APP"). Korisnik IPA III će biti obavezan da se registruje i koristi IPA-APP kako bi omogućio e-upravljanje Sporazumima o finansiranju.

Član 8 — Zaključivanje i stupanje na snagu

Ovaj Sporazum o finansiranju smatra se zaključenim na dan kada ga potpiše posljednja strana, a najkasnije do 31. decembra 2023. godine.

Ovaj Sporazum o finansiranju stupa na snagu na dan kada ga potpiše posljednja strana.

Dio programa koji se sprovodi u indirektnom upravljanju sa korisnicima IPA III, sa izuzetkom pokretanja postupka dodjele ugovora, počinje tek nakon što FFPA stupi na snagu i kada se završi potrebno povjeravanje zadataka realizacije budžeta.

Ovaj sporazum je sastavljen u tri primjerka na engleskom jeziku, jedan se predaje Komisiji i jedan svakom od korisnika IPA III.

Za korisnike IPA III:

Za Komisiju

Za Srbiju:

Prof. dr. Tanja Mišćević
Nacionalni IPA koordinator
Ministarstvo za evropske integracije

Gđa Mišela Matuela
V.D. direktora D, Zapadni Balkan
Generalni direktorat za susjedsku politiku i
pregovore o proširenju, Evropska komisija

Datum:

Datum:

Potpis

Potpis

Za Crnu Goru:

Vlada Crne Gore

Datum:

Potpis